

Notitie ter informatie voor commissie / raad

Onderwerp:	Projectbrief en Communicatieplan Huisvesting Bijzondere Doelgroepen		
Portefeuillehouder:	waarnemend burgemeester Antoine Walraven	Openbaar:	Ja

Heesch, 28 februari 2023

Kennisnemen van:

De Projectbrief en het Communicatieplan Huisvesting Bijzondere Doelgroepen

Aanleiding

Sinds het uitbreken van de oorlog in Oekraïne en de daaropvolgende vluchtelingenstroom wordt er met enige regelmaat en onder hoge druk een beroep gedaan op gemeenten, waaronder Bernheze, voor (nood)opvang. Daarnaast moet de impact op onze gemeente van de in voorbereiding zijnde nieuwe wet, "Wet gemeentelijke taken mogelijke asielopvangvoorzieningen" (Spreidingswet), in beeld worden gebracht. Zowel op het gebied van de (huisvestings- en ondersteunings-)voorzieningen als op de ambtelijke capaciteit en werkwijzen. Naast deze opgave is er een (huisvestings-)opgave voor een aantal bijzondere doelgroepen die niet zijn meegenomen in de Woonvisie. Het gaat hierbij om mensen die in een beschermd wonen omgeving gehuisvest moeten worden (al dan niet met dagelijkse begeleiding), dak- en thuislozen en spoedzoekers. Vervolgens dient er op basis van nog op te stellen kaders een structurele aanpak te worden ontwikkeld om de diverse doelgroepen op te vangen en dient inbedding hiervan in de organisatie plaats te vinden.

Samenvatting/toelichting

De uitdagingen waar de gemeente Bernheze voor staat in het kader van de huisvesting en ondersteuning van vluchtelingen, ontheemden en bijzondere doelgroepen zijn talrijk. Niet alleen op inhoud, maar ook op proces. Daarnaast speelt dat er op korte termijn extra en/of vervangende plekken/locaties voor Oekraïners en asielzoekers moeten worden gerealiseerd. Er moeten locaties in beeld worden gebracht voor de lange termijn en er moeten keuzes worden gemaakt. Dit doen we op basis van een in ontwikkeling zijnde afwegingskader. Complex hierbij is dat op basis van rijksbeleid de aantallen en doelgroepen ieder moment kunnen worden bijgesteld en er dus een mate van flexibiliteit moet worden ingebouwd.

Naast het huisvestingsvraagstuk speelt ook het leveren van zorg en ondersteuning aan bovengenoemde doelgroepen een rol. Om zicht te krijgen op de te verwachten vraag en het beschikbare aanbod dient onderzoek te worden gedaan. Ook hier geldt dat een verschuiving in aantallen of doelgroep tot een heroriëntatie kan leiden.

Zowel de thematiek als de huisvestingslocaties liggen maatschappelijk onder een vergrootglas. Deels omdat de huisvestings- en ondersteuningsvraag op onderdelen concurreert met die van andere woning- en hulpzoekenden. Tevens blijkt in de praktijk dat bepaalde facetten van dit vraagstuk tot maatschappelijke onvrede kunnen leiden. Om hier adequaat op in te spelen is een communicatieplan opgesteld.

Doelstelling

Het doel van de opdracht is tweeledig:

1) Voor de korte termijn moeten we ervoor zorgen dat huisvesting van asielzoekers en Oekraïners geregeld is. Hier wil de gemeente Bernheze haar maatschappelijke verantwoordelijkheid nemen. De bestuurlijke uitgangspunten van de raad (commissie Bestuur en Strategie van 17 oktober 2022) liggen hieraan ten grondslag. Het opgestelde en geaccordeerde Regioplan Veiligheidsregio Brabant-Noord is een vertaling van de landelijke wetgeving en wordt in de uitwerking meegenomen.

2) Voor de langere termijn moeten we ervoor zorgen dat de integraliteit en de overall coördinatie op de huisvesting van de speciale doelgroepen in de organisatie goed geborgd is.

In het op te stellen Functioneel Programma van Eisen (FPvE) worden alle in de projectbrief genoemde doelstellingen nader uitgewerkt. Dit Functioneel Programma van Eisen is het kader stellende document dat ter besluitvorming aan de raad wordt aangeboden.

Projectresultaat

1. Een gedegen proces, waarbij fasegewijs wordt gewerkt en waarbij iedere fase wordt afgesloten met een beslisdocument.
2. Oplevering project en overdracht aan de reguliere organisatie eind december 2023.
3. Het vooruitlopend op het vast te stellen FPvE opstellen van een locatiescan met afwegingskader voor locaties c.q. woningen voor het daadwerkelijk huisvesten van de bijzondere doelgroepen; per 1 juli 2023 en per 1 januari 2024 bestaande uit:

Doelgroep	Aantal	Beschikbaar / te realiseren in 2023
Asielzoekers	116	te realiseren per 01-01-2024 voor minimaal 5 jaar met optie tot verlenging van 5 jaar
Statushouders	tot 1 juli: 38	Gerealiseerd 27, nog te realiseren 11 plekken
Vluchtelingen Oekraïne	tot 1 juli: 173	Gerealiseerd 135, nog te realiseren 38 plekken
Beschermd wonen en maatschappelijke opvang	100 (niveau 2020)	

Bovenstaande aantallen zijn onderhevig aan bijstellingen door het Rijk en kunnen tussentijds worden bijgesteld.

Deze locatiescan inclusief afwegingskader is gereed in maart 2023. Op basis hiervan vindt advisering van de stuurgroep plaats en het door de projectleider (mede) voeren van onderhandelingsgesprekken met mogelijke locatie-eigenaren, op basis van de locatiescan.

4. Het opzetten van een projectorganisatie met daarin een vertegenwoordiging van de verschillende betrokken teams en de overige belanghebbenden c.q. uitvoerders.
5. Het opstellen van een Functioneel programma van eisen (FPvE) inclusief een visie op spreiding en menging van bijzondere doelgroepen die door de raad wordt vastgesteld.
6. Het realiseren van een passende oplossing voor het sociale vraagstuk, zoals integratie, participatie en werken.
7. Het zorgen voor adequate communicatie gedurende het proces en het tijdig opstellen van activiteitenplannen voor deelopdrachten of doelgroepen.

Afbakening / inhoudelijke uitgangspunten

1. De te realiseren nieuwe locaties mogen zo min mogelijk belastend zijn voor de reguliere te ontwikkelen woningvoorraad. De kwantificering en verdeling van beschikbare woonruimte wordt in het FPvE nader uitgewerkt.
2. De taakstelling van het Rijk is leidend voor de te realiseren (huisvestings-)voorzieningen.
3. Het realiseren van woonruimte voor arbeidsmigranten maakt geen onderdeel uit van de opdracht.
4. Het realiseren van standplaatsen voor woonwagens of het toewijzen van (flex)woningen aan woonwagenbewoners maakt geen onderdeel uit van de opdracht.
5. De bestuurlijke uitgangspunten uit de commissie Bestuur en Strategie d.d. 17-10-2022¹ en vastgesteld beleid maken onderdeel uit van de opdracht.
6. De in het Regioplan (VRBN 29-12-2022) gezamenlijk vastgelegde uitgangspunten worden uitgevoerd en nader uitgewerkt in het op te stellen FPvE.
7. Een belangrijk financieel uitgangspunt is dat het rijk de bekostigingsregelingen voortzet.

Effecten

We willen bereiken dat vluchtelingen en ontheemden zich thuis voelen in de samenleving van Bernheze, er integratie plaatsvindt en dat de samenhang van diverse bevolkingsgroepen is afgestemd op de instroom van bijzondere doelgroepen. Inwoners, gemeentelijke organisatie en andere partners in Bernheze zetten zich gezamenlijk in voor de uitbreidingsopgaven voor bijzondere doelgroepen.

We zijn ons ervan bewust dat we niet alles in de hand hebben en er, ondanks pogingen om dit te voorkomen, toch verdringing van andere woning- en hulpzoekenden plaatsvindt. Een effect kan ook zijn dat wachttijden en kosten van (huisvestings- en ondersteunings-)voorzieningen oplopen en dat dit leidt tot onvrede onder de inwoners van Bernheze. De gemeentelijke organisatie zet zich met grote betrokkenheid in voor de (toekomstige) inwoners van Bernheze, maar kampt ook met gebrek aan capaciteit.

Randvoorwaarden project

1

1. Wij zijn een gastvrije gemeente
2. Wij zijn een betrouwbare overheid en betrekken onze inwoners
3. We zetten in op duurzame, humane en uitvoerbare opvang

Er zijn randvoorwaarden op inhoud en proces, zoals bemensing, legitimering, besluitvorming, financiering e.d. benoemd. Deze krijgen een nadere uitwerking in het FPvE.

Relatie andere projecten

Het project op zich is complex vanwege z'n aard en omvang. Bovendien opereert het in een dynamische omgeving en dient afstemming te houden met lokale en regionale ontwikkelingen.

Organisatie

We kiezen voor een projectmatige aanpak, waarbij we een zeer ervaren externe projectleider hebben aangetrokken. Zij geeft de projectorganisatie vorm, waarin ook partners als woningcorporaties een plek krijgen.

Looptijd en budget

Het project loopt t/m 31 december 2023 en wordt voor zover het gaat om de huisvesting en ondersteuning van Oekraïners gefinancierd uit het normbedrag (bekostiging door het rijk).

Vanwege de afhankelijkheid van de mate van instroom van de doelgroepen en de veranderingen die van rijkswege tussentijds worden doorgevoerd op de vergoedingen is er nu nog geen concreet budget bekend. Op basis van de nadere uitwerking in het FPvE wordt bij de 1e tussenrapportage 2023 een raming van het benodigde budget aangeleverd.

Communicatie

Het College en de Raad van de gemeente Bernheze willen de inwoners tijdig betrekken. Daarnaast kent het project een groot (bestuurlijk) afbreukrisico. Mede om deze redenen is communicatie een belangrijk onderdeel van dit project. Hiervoor is dan ook een communicatieplan opgesteld. In dit plan zijn zowel de interne als de externe communicatie uitgewerkt. Het communicatieplan is als bijlage bij deze NTI gevoegd.

Vervolg

Binnenkort worden de raadsleden tijdens een werkbijeenkomst mee genomen in het project.

Bijlage(n)

):

- Communicatieplan d.d. 16-02-2023